

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1525/22
31.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Весне Целетовић Цуцић и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступају пуномоћници Александар Ђурић и Драгана Видаковић, обоје из Београда, ул. Палмира Тољатија бр. 5, против тужене ББ из ..., коју заступа пуномоћник Селимир Антонић, адвокат из Београда, ул. Рисанска бр. 10/7, ради утврђења, вредност предмета спора 1.000.000,00 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 3560/10 од 27.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П бр. 3560/10 од 27.06.2018. године.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се утврди да су он и тужена ББ сувласници на по 1/2 куће, саграђене у ванбрачној заједници на катастарској парцели број ..., КО ..., уписаној у земљишно-књижном улошку бр. ..., површине 180м², у два нивоа од којих сваки има 90м², као и једне гараже, саграђеној на истој парцели, величине 35м². Ставом другим изреке одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име дуга исплати износ од 25.000 евра, у динарској противвредности на дан исплате, по курсу НБС. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 337.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у границама законских овлашћења из члана 372 ЗПП (“Службени гласник Р. Србије”, бр. 125/04, 111/09), који се у смислу одредбе члана 506 став 1 важећег ЗПП примењује, овај суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени пази по службеној дужности, а неосновано се жалбом тужиоца указује на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12 ове законске одредбе (погрешно означен члан 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а), имајући у виду да су разлози о одлучним чињеницама у сагласности са изведеним доказима, па се законитост и правилност побијане пресуде може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена су се упознали током 2002. године, када је и отпочела њихова емотивна заједница. Пре тога они су се развели од својих партнера, те је тужилац као самац живео . ... у улици ..., док је тужена са ћерком живела у ... Током 2007. године тужилац је изразио намеру да жели купити плац где би саградио кућу. Део новца у износу од 10.000 евра је имао од уштеђевине, а да је за део за износ од 5.000 евра подигао кредит код банке, те је са продавцем ВВ дана 18.09.2007. године сачинио признаницу о куповини земљишта-плаца величине 500м², на адреси ... у ..., уз договор да са продавцем склопи уговор о купопродаји истог плаца и намером да на истом отпочне градњу куће коју би финансирао од средстава добијених продајом свог стана. С обзиром да је туженој била позната ова чињеница она је изразила жељу да купи тужиочев стан, средствима која би добила од продаје свог стана у ..., површине 59м², због чега је огласила продају истог и у новембру 2007. године, као продавац склопила је предуговор о продаји свог стана када је и примила капару, а 2008. године је закључила уговор о купопродаји и стан продала за купопродајну цену од 58.000 евра. Након извршене продаје, тужилац је одустао од намере да гради кућу и од намере да он купи плац, те у том смислу и да са ВВ склопи уговор о купопродаји, који је у међувремену повећао цену коштања плаца на 19.000 евра, па се она са тужиоцем договорила да она купи плац на коме би она градила кућу Продавцу је она исплатила остатак купопродајне цене од још 4.000 евра и са истим склопила уговор о купопродаји плаца, а тужиоцу је вратила износ од 15.000 евра. Уз партнерску помоћ тужиоца, која је била саветодавна приступила је градњи предметне куће од новца добијеног продајом свог стана. Како по продаји стана није имала решено стамбено питање, она се са ћерком преселила у стан тужиоца, у који је унела доста својих ствари, с обзиром да је стан тужиоца био полупразан, јер је он ретко боравио у стану. Тужена током првостепеног поступка није спорила да јој је тужилац помагао у ангажовању радника за градњу куће, набавци материјала, с тим да су и грађевински материјал и ангажовани радници плаћани њеним новчаним средствима, а плаћање је вршила или она или је оно ишло преко тужиоца. Заједница између тужиоца и тужене имала је карактер емотивне, а не ванбрачне заједнице, имајући у виду да странке током њиховог заједништва нису исказале намеру да њихов однос буде таквог карактера. Према спецификацији трошкова које је доставила тужена за изградњу куће утрошено је 39.000 евра, а за куповину плаца 19.000 евра. Са тужиоцем је прекинут контакт почетком 2010. године, када се тужена преселила у новосаграђени објект и то 01.04.2010. године. Степен изграђености објекта у време пресељења тужене према исказу тужиоца био је око 80%. Из налаза вештака грађевинске струке Срђана

Јовановића од 28.03.2013. године са допунским налазом и два изјашњења произлази да је цена градње по м² на дан давања налаза 450 евра по м², те да је у моменту извршеног вештачења степен изграђености објекта био нешто већи од 85%. Основним тужбеним захтевом тражено је утврђење права својине по основу градње са уделом од 1/2, док је евентуалним захтевом тражена исплата износа од 25.000 евра, колико је према наводима тужиоца он уложио у градњу предметне куће са окућницом.

Првостепени суд је полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те и одредаба члана 4 и 191 Породичног закона, оценио да је тужбени захтев тужиоца како у вези са основним, тако и евентуалним захтевом неоснован, имајући у виду да је током првостепеног поступка утврђено да су странке биле у емотивној вези, да су у кратком временском периоду живели заједно, односно од краја децембра 2007. године, када је тужена продала свој стан у ..., па до 01.04.2010. године, када се уселила у кућу коју је сазидала у ..., да тужилац као странка која је тврдила да има неко право није доказао на који начин је заједно са туженом стицао имовину и у чему се огледала њихова заједница живота, нити да су заједничким улагањима сазидали предметну кућу, због чега је одбио основни тужбени захтев тужиоца као неоснован, док је евентуални тужбени захтев одбијен у смислу одредбе члана 231 ЗПП, имајући у виду да тужилац није приложио доказе којима би потврдио своје наводе да је за набавку материјала, односно плаћање мајстора уложио свој новац у износу од 25.000 евра, колико је по том основу тражио, због чега је одлучено као у изреци.

Оцењујући жалбене наводе тужиоца овај суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно закључио да је тужбени захтев тужиоца како основни, тако и евентуални неоснован. Разлоге које је за одлуку дао првостепени суд, као правилне прихвата и овај суд.

Наиме, члан 4 Породичног закона дефинише садржину ванбрачне заједнице, следствено чему ова заједница представља трајнију заједницу живота жене и мушкарца између којих нема брачних сметњи, док је одредбом члана 191 овог закона прописано да имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину и да се на имовинске односе ванбрачних партнера сходно примењују одредбе овог Закона о имовинским односима супружника, између осталог и о претпоставци да су удели супружника у стицању заједничке имовине једнаки.

Тужилац основни тужбени захтев заснива на чињеници да је између њега и тужене од 2002. године, па до њеног пресељења почетком 2010. године постојала ванбрачна заједница, те и да је предметна кућа у ... током трајања такве заједнице била изграђености од 80%. Међутим, у поступку пред првостепеним судом није утврђено да је таква заједница између тужиоца и тужене постојала, већ да је иста имала карактер емотивне заједнице, имајући у виду да су тужилац и тужена само кратак временски период живели заједно и то након што је тужилац продала свој стан у ..., са намером да купи тужичев стан, међутим, како је тужилац одустао од куповине плаца у ..., где је предметна кућа саграђена и од намере да он гради кућу она се са тужиоцем договорила да са ћерком живи у његовом стану. Тужена је добијена средства од продаје стана у ... искористила за куповину плаца, као и за градњу куће. Чињеница да је тужилац према признаници која је у списима предмета за куповину плаца продавцу дао 15.000 евра, је

без утицаја на његову тврдњу да је он у куповину плаца уложио тај новац и да то потврђује његову тврдњу о намери заједничке градње предметне куће. Ово имајући у виду да је животно нелогично да се особа која даје претежну суму купопродајне цене за куповину наведеног плаца (15.000 евра од 19.000 евра) сагласи да се као купац плаца по уговору о купопродаји појави тужена, а који уговор је и једини валидни правни посао за стицање права својине на том плацу. Наведено чињенично стање потврђује наводе тужене да је она након продаје свог стана тужиоцу вратила износ од 15.000 евра који је он пре тога исплатио продавцу ВВ, због чега је правилан закључак првостепеног суда да је тужена сама финансирала куповину плаца.

Дакле, изведени докази на јасан начин потврђују исказ тужене да између ње и тужиоца није постојала трајнија заједница живота коју карактерише заједничко привређивање и стицање, а што би однос тужиоца и тужене квалификовало као ванбрачну заједницу, те и надаље да би стицање у таквој заједници чинило њихову заједничку имовину, с обзиром да изведени докази упућују на то да је тужена у моменту када се због нерешеног стамбеног питања са ћерком преселила код тужиоца имала 58.000 евра, те да је новац искоришћен на куповину плаца и изградњу куће, чија је изградња у моменту њеног пресељења 01.04.2010. године није била у потпуности била довршена.

Такође, правилна је одлука првостепеног суда којим је одбијен и евентуални тужбени захтев тужиоца. Наиме, одредбом члана 7 став 2 ЗПП, прописано је да суд утврђује све чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева. Према садржини одредбе члана 8 овог закона следи да суд по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. Из овог произлази да ЗПП прихвата слободну оцену доказа као једно од начела које суду омогућује да одлучује на основу свог слободног уверења, али тако да то уверење мора произаћи из савесне и брижљиве оцене доказа и резултата целокупног поступка. Слободно судијско уверење ограничено је изведеним доказима и оценом тих доказа, које мора да се креће у границама логичног размишљања и закључивања. Обавеза је суда да на одговарајући начин образложи како је и на који начин утврдио релевантне чињенице, јер слободна оцена доказа не дозвољава произвољност, арбитрарност и слободно закључивање, већ суштинску анализу и оцену сваког доказа по његовој унутрашњој вредности и узајамној вези са другим доказима или утврђеним чињеницама. Одредбом члана 231 став 1 и 2 овог закона прописано је да уколико суд на основу изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању те чињенице закључиће применом правила о терету доказивања, те да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење тог права, уколико законом није друкчије прописано.

У том контексту, имајући у виду да је тужилац током првостепеног поступка изнео тврдњу да је на име куповине плаца платио 15.000 евра, што између странака и није било спорно, са намером да плац купи за себе и да ту изгради кућу, од које намере је одустао, због чега је тужена са продавцем ВВ склопила уговор о куповини тог плаца, правилно првостепени суд закључује да је тужена вратила тужиоцу износ од 15.000 евра. Надаље, тужилац није доказао да је у изградњи предметне куће уложио износ који потражује на име стицања без основа, због чега је правилно првостепени суд одбио

његов евентуални тужбени захтев.

Због тога су неосновани сви жалбени наводи тужиоца којима побија ожалбену пресуду уз навод да је ожалбена пресуда нејасна у погледу закључка о непостојању ванбрачне заједнице између њега и тужене. Наиме, током првостепеног поступка утврђено је да заједница између тужиоца и туженог није имала карактер ванбрачне заједнице, већ искључиво емотивне заједнице. Околност да је тужена против тужиоца пред Другим основним судом у Београду-Судска јединица у Обреновцу дана 20.05.2010. године, покренула поступак ради насиља у породици у предмету П2 584/10, а како се то наводи жалбом и о чему је приложен доказ не упућује на чињеницу да је ванбрачна заједница и постојала, имајући у виду да насиље у породици може постојати и између емотивних партнера, а како то прописује одредба члана 197 Породичног закона.

Такође, неосновани су жалбени наводи тужиоца да је вештак грађевинске струке у свом налазу навео да је градња објекта коштала 94.150,00 евра, а да је туженој од продатог стана након куповине плаца остало 39.000,00 евра, чиме недвосмислено следи да тужиља није сама финансирала изградњу објекта. Ово имајући у виду да из налаза вештака, односно његовог изјашњења на рочишту пред првостепеним судом произлази да је висину градње утврдио на основу цена градње у току израде налаза, а налаз је рађен 2013. године, док је предметни објекат грађен током 2008. и 2009. године.

Правилна је одлука првостепеног суда о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, јер је иста одлука донета правилном применом одредаба из члана 149 и 150 ЗПП.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужиоца не доводи у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде, то је овај суд применом одредбе члана 375 ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић